

JOSÉ BOVÉ HO DIU A L'AUTORA DE L'ENTREVISTA EN UNA CARTA PERSONAL DEL 21 DE JULIOL DE 2003

«Globalitzem les lluites per globalitzar l'esperit!»

«Moustache au vent et pipe à la bouche», el pagès José Bové, de pare especialista en agronomia i mare docent, s'ha convertit en la veu del moviment antiglobalització, d'ençà de la fundació de la Confédération Paysanne. Des d'aquest sindicat pagès, Bové ha aixecat la seva veu en contra dels OGM (organismes genèticament modificats col·loquialment coneguts com transgènics), contra la transformació de la propietat de la terra en mans d'unes poques empreses multinacionals, o contra la concentració de la riquesa en poques mans, mentre la resta del món pateix fam. La sega d'un camp de transgènics i una acció en un McDonald's el van portar a la presó el juny de 2001, de la qual va sortir de seguida gràcies a la pressió internacional dels moviments socials. Però no era la primera acció de resistència contra el Sistema del pagès José Bové, ja que va ser un dels activistes del popular Maig del '68, i el 1973 havia participat unes accions contra l'expansió d'un camp militar a França.

Meritxell Centeno

PERIODISTA

Des de la fundació del sindicat pagès, el 1987, i la seva connexió amb el moviment internacional Via Camperola, Bové ha estat present a les principals trobades del moviment antiglobalització, a Seattle, a Rio de Janeiro, i ara fa dos mesos a Barcelona, al Primer Fòrum Social de la Mediterrània (FSM), just on va respondre les preguntes d'USERDA i va acceptar agrair un exemplar de la nostra revista.

Monsieur Bové, enguany fa tot just deu anys de l'arribada dels primers transgènics de la mà dels Estats Units d'Amèrica. Quina és la situació de l'agricultura mundial amb aquesta primera dècada d'organismes modificats genèticament?

Si avui mirem la totalitat de terreny on hi ha plantat transgènic al món, això representa en realitat el 0,8% de terra cultivable i vol dir que el transgènic és ultraminoritari pel que fa a superfície agrícola. En segon lloc, veiem que els transgènics es desenvolupen per un procés d'industrialització de l'agricultura i se situen als països on es destrueix l'agricultura pagesa en benefici de les grans explotacions, sobretot ho veiem a l'Amèrica del Sud, amb el cultiu de la soja, o als Estats Units i al Canadà, amb el blat de moro. Per tant, veiem clar que l'estratègia de les empreses de biotecnologia passa per l'agricultura industrial i la

per la desaparició dels pagesos. A l'Estat espanyol, la informació sobre els transgènics que arriba a la societat és mínima i moltes vegades confusa i la major part dels mitjans de comunicació passen de llarg sobre la qüestió.

Quin és el paper que fan els mitjans de comunicació en d'altres països?

Les preguntes fonamentals són:
1) Ens fan falta els transgènics per alimentar la població?
2) Necessitem els pagesos els transgènics per poder viure de les seves aportacions?
3) Quin és l'impacte dels transgènics sobre el medi ambient i la salut? Abans de tot, cal que contestem aquestes preguntes. Aquesta és la feina dels periodistes: informar sobre la veritat dels transgènics. Cal, també, denunciar un seguit de mentides, com que gràcies als transgènics podem alimentar els habitants del món, perquè sabem que la producció actual ja cobreix les necessitats i que l'agricultura pagesa respon millor a aquest repte. La segona mentida és que els transgènics fan disminuir l'ús dels pesticides, quan sabem que no és cert, perquè al Canadà i als Estats Units els pesticides han augmentat. I la tercera mentida és que els transgènics són compatibles amb la resta de formes d'agricultura: sabem que el pol·len pot volar

distàncies molt grans, que els ocells i els insectes el poden transportar, sabem que la contaminació horitzontal bacteriana del sòl apareix cada cop més sovint... Per tant, la feina dels periodistes és explicar els fets i denunciar el doble discurs dels estats.

Mentre se celebra aquest primer FSM, a França ha guanyat el no a la Constitució europea. Quina valoració en feu, d'aquest no?

Clarament, penso que a França la victòria del «no» és una victòria del moviment altermundialista, en tota la seva extensió, en la mesura que va aconseguir introduir en el debat sobre el referèndum el fet que aquesta proposta constitucional estava totalment impregnada del model econòmic neoliberal, no només la tercera part, sinó també la segona i la primera. En segon lloc, la gent s'ha adonat que les regles del joc d'organització institucional contingudes en aquest tractat reforçaven el poder de la comissió europea i dels caps d'estat i de govern, en el cas d'una negociació internacional, com amb l'OMC Organització Mundial de Comerç) o qualsevol altre de vinculat amb el lliure comerç, i, per tant, ha estat aquest moviment altermundialista, el que a França se'n diu la «no esquerra», que ha liderat aquest combat i ha portat la victòria del «no» en el referèndum constitucional europeu.

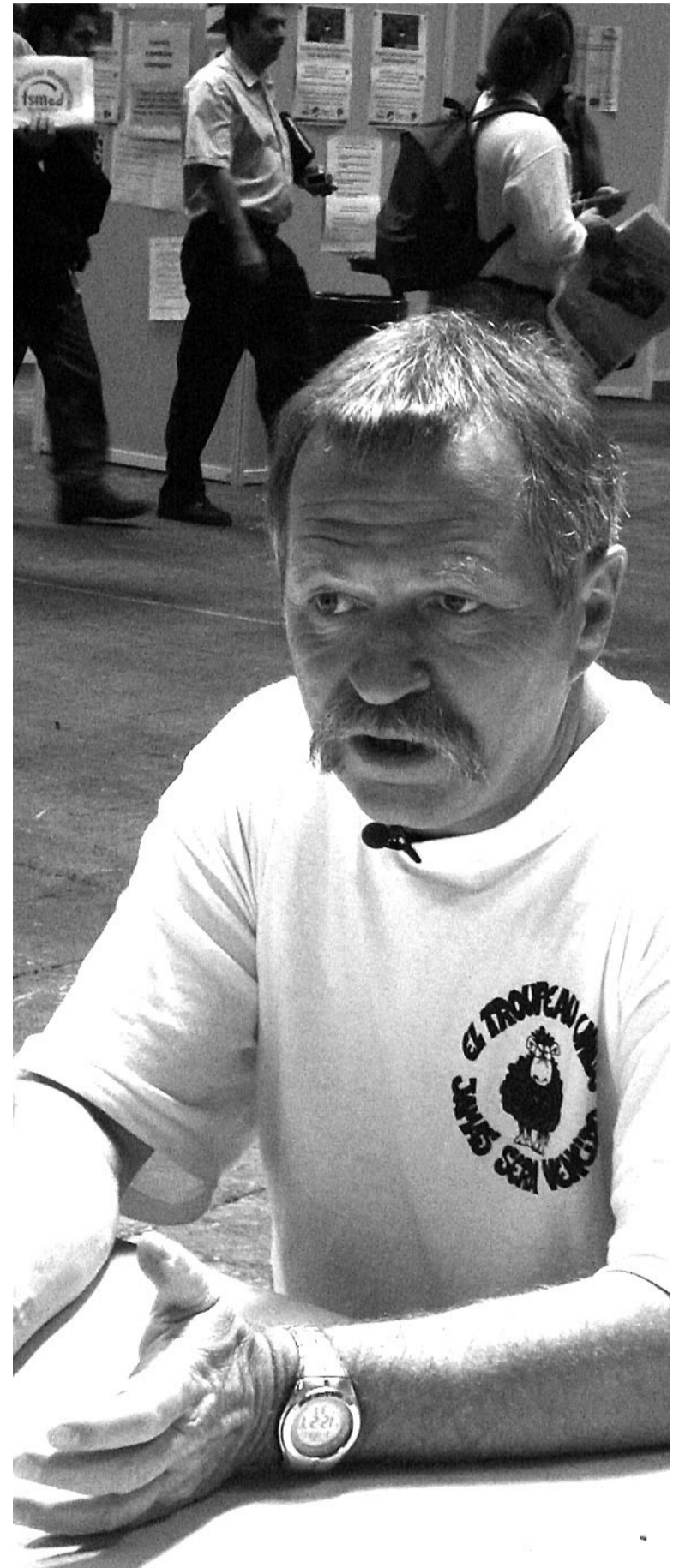

FOTO: CARLES JOVE I BUXEDA

Quin serà el futur del moviment antiglobalització?

A França parlem més aviat del moviment altermundialista i crec que a Espanya també s'hauria d'adoptar aquest terme, perquè expressa que avui dia no ens situem simplement en la posició del «no», sinó que volem treballar pel futur. És per això que hem combatut aquest tractat constitucional i hem dit que una altra Europa és possible i que un altre món és possible. Aquest moviment ha penetrat de manera molt profunda en el debat social i ja no és una cosa de la gent militant com era fa deu anys, sinó

un fet que travessa el moviment sindical, els partits, el moviment associatiu. És a partir d'aquesta visió del món i dels lligams socioeconòmics entre la gent del planeta que podem construir el futur del nostre país, d'Europa i de les relacions entre els diferents moviments socials. Crec que podríem dir que si el segle XIX va il·luminar el conflicte entre el capital i el treball, a finals del segle XX i a començaments del segle XXI s'està posant fre a la capacitat de les grans transnacionals per decidir el que és bo i el que no ho és per al conjunt del poble.